

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบกฎกระทรวงคลังน้ำมัน
พ.ศ. ๒๕๕๖

หลักการ

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบกิจการคลังน้ำมัน

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) (๕) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมัน
เชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับที่ตั้ง แผนผัง รูปแบบ
และลักษณะของคลังน้ำมันเชื้อเพลิง กำหนดลักษณะของถังหรือภาชนะที่ใช้ในการบรรจุน้ำมัน
เชื้อเพลิงและการบำรุงรักษาถังหรือภาชนะดังกล่าว และกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน การจัดให้มีและ
บำรุงรักษาอุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่นใดภายในสถานที่ดังกล่าว รวมทั้งกำหนดการอื่นใดอันจำเป็น
เพื่อประโยชน์แก่การป้องกันหรือระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือความเสียหาย หรืออันตราย
ที่จะมีผลกระทบต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อมจากการประกอบกิจการคลังน้ำมัน
เชื้อเพลิง ประกอบกับกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับ
การแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิงได้แยก
การประกอบกิจการควบคุมในส่วน of คลังน้ำมันเชื้อเพลิงออกเป็นคลังน้ำมัน คลังก๊าซปิโตรเลียมเหลว
และคลังก๊าซธรรมชาติ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับคลังน้ำมันให้เป็นไปตามมาตรา ๗ ดังกล่าว
จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
คลังน้ำมัน
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุม
น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) (๕) และ (๗) และวรรคสาม
แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการ
เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑
และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“น้ำมัน” หมายความว่า น้ำมันตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการ
น้ำมันเชื้อเพลิง

“คลังน้ำมัน” หมายความว่า คลังน้ำมันตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนด
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับ
การประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง

“เขตคลังน้ำมัน” หมายความว่า แนวเขตของคลังน้ำมันตามที่กำหนดในแผนผัง
บริเวณของคลังน้ำมัน

“จุดวาล์วไฟ” หมายความว่า อุณหภูมิ ณ จุดที่ไอของน้ำมันลุกเป็นเปลวไฟวาล์วขึ้น
เมื่อสัมผัสกับเปลวไฟทดสอบ

“แท่นจ่ายน้ำมัน” หมายความว่า อาคารและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจ่ายน้ำมัน
ให้กับรถขนส่งน้ำมันหรือรถไฟขนส่งน้ำมัน

“รถขนส่งน้ำมัน” หมายความว่า ยานพาหนะขนส่งน้ำมันทางบกที่มีถังขนส่งน้ำมัน
ตรึงไว้ด้านบน แต่ไม่หมายความรวมถึงรถไฟขนส่งน้ำมัน

“รถไฟขนส่งน้ำมัน” หมายความว่า ยานพาหนะขนส่งน้ำมันทางบกที่เดินบนราง
และมีถังขนส่งน้ำมันตรึงไว้ด้านบน

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษา
ขั้นพื้นฐานหรือการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“ศาสนสถาน” หมายความว่า วัดตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ มัสยิดตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม วัดบาทหลวงตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะฐานะของวัดบาทหลวงโรมันคาทอลิกในกรุงสยามตามกฎหมาย หรือสถานที่ประกอบศาสนกิจในนิกายหรือศาสนาอื่น

“สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

“โบราณสถาน” หมายความว่า โบราณสถานตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

“ทางสัญจร” หมายความว่า ทางหลวง ถนนสาธารณะ ทางสาธารณะ หรือถนนส่วนบุคคล

“ทางแยก” หมายความว่า ทางสัญจรที่มีความกว้างของถนนตั้งแต่ ๑๒ เมตรขึ้นไป และมีความยาวของถนนจากจุดตัดหรือจุดบรรจบตั้งแต่ ๒๐๐ เมตร ขึ้นไป

“ความกว้างของถนน” หมายความว่า ระยะที่วัดจากเขตทางด้านหนึ่งไปยังเขตทางด้านตรงข้าม

ข้อ ๓ การวัดระยะห่างของถังเก็บน้ำมันหรือแท่นจ่ายน้ำมัน ให้วัดจากผนังถังเก็บน้ำมันหรือขอบแท่นจ่ายน้ำมัน แล้วแต่กรณี

การวัดระยะห่างของอาคาร ให้วัดจากผนังหรือเสาอาคาร

การวัดระยะห่างตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ต้องวัดจากระยะที่ใกล้ที่สุด

หมวด ๑

ลักษณะของแผนผังและแบบก่อสร้าง

ข้อ ๔ คลังน้ำมันต้องมีแผนผังโดยสังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของคลังน้ำมันพร้อมสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่อยู่รอบเขตคลังน้ำมันภายในระยะไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร

ในกรณีที่แผนผังตามวรรคหนึ่งไม่สามารถแสดงถึงที่ตั้งของคลังน้ำมันได้ ให้จัดทำแผนผังในระยะที่ทำให้สามารถบ่งชี้ถึงที่ตั้งของคลังน้ำมันได้

ข้อ ๕ คลังน้ำมันต้องมีแผนผังบริเวณของคลังน้ำมันที่แสดงแนวเขตที่ดิน เขตคลังน้ำมัน แท่นจ่ายน้ำมัน ถังเก็บน้ำมัน บริเวณที่ตั้งกระป๋องน้ำมันหรือถังน้ำมัน เครื่องสูบน้ำมัน เครื่องสูบน้ำดับเพลิง แหล่งน้ำดับเพลิง ตำแหน่งระบบบำบัดหรือแยกน้ำปนเปื้อนน้ำมัน เชื้อเพลิง กังแพงหรือบ่อเก็บกักน้ำมัน ท่อหรือรางระบายน้ำหลัก และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ รวมถึงทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ

การแสดงรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องแสดงระยะปลอดภัยต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๖ แผนผังระบบท่อและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในเขตคลังน้ำมัน ให้แสดงแต่ละแผนผัง ดังต่อไปนี้

(๑) แผนผังระบบท่อน้ำมันและอุปกรณ์

(๒) แผนผังระบบท่อดับเพลิงและอุปกรณ์ แสดงตำแหน่งเครื่องสูบน้ำดับเพลิง แหล่งน้ำดับเพลิง ที่เก็บสารเคมีสำหรับดับเพลิง เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการดับเพลิง และสถานีดับเพลิง

ข้อ ๗ ถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ ให้จัดทำตารางเพื่อแสดงขนาด ความสูง และปริมาตรความจุของถัง ชนิดของหลังคาถัง ชนิดของน้ำมันหรือผลิตภัณฑ์ที่เก็บไว้ในถัง และอุปกรณ์ความปลอดภัยต่าง ๆ ที่ติดตั้งอยู่กับถัง

ข้อ ๘ แบบก่อสร้างถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ ต้องแสดงรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) แปลนส่วนบน แปลนส่วนล่าง แปลนฐานราก และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ติดตั้งอยู่กับถัง

(๒) รูปด้าน รูปตัด และรายละเอียดของฐานราก

(๓) รายละเอียดการก่อสร้างและการติดตั้งถัง

ข้อ ๙ แบบระบบท่อน้ำมันและอุปกรณ์ ต้องแสดงรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) จุดรับ จุดจ่าย ขนาดท่อ ลิ้นปิดเปิด และอุปกรณ์หลัก

(๒) เครื่องสูบน้ำพร้อมระบบแรงดันและอัตราสูบของเครื่อง

(๓) ฐานรองรับระบบท่อน้ำมันและอุปกรณ์

ข้อ ๑๐ แบบระบบท่อดับเพลิงและอุปกรณ์ ต้องแสดงรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) ขนาดท่อ ลิ้นปิดเปิด และอุปกรณ์หลัก

(๒) เครื่องสูบน้ำพร้อมระบบแรงดันและอัตราสูบของเครื่อง

(๓) ฐานรองรับระบบท่อดับเพลิงและอุปกรณ์

ข้อ ๑๑ แบบก่อสร้างอาคารแทนจ่ายน้ำมัน ต้องแสดงรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) แปลนพื้น แปลนฐานราก แปลนหลังคา และแปลนโครงสร้าง

(๒) รูปด้านอย่างน้อยสองด้าน

(๓) รูปตัดตามขวางและรูปตัดตามยาว

(๔) รายละเอียดของโครงสร้าง

(๕) รายละเอียดของระบบท่อน้ำมันและอุปกรณ์ที่ติดตั้งอยู่กับแทนจ่ายน้ำมัน

ข้อ ๑๒ แบบก่อสร้างระบบบำบัดหรือแยกน้ำปนเปื้อนน้ำมัน ต้องแสดงรายละเอียด
อย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (๑) แปลนพื้นและแปลนฐานราก
- (๒) รูปตัดตามขวางและรูปตัดตามยาว
- (๓) รายละเอียดแสดงส่วนต่าง ๆ ของระบบบำบัดหรือแยกน้ำปนเปื้อนน้ำมัน

ข้อ ๑๓ แบบก่อสร้างเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมัน ต้องแสดงรายละเอียด
อย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (๑) แปลนพื้น
- (๒) รูปตัดตามขวางและรูปตัดตามยาว
- (๓) รายละเอียดการก่อสร้าง

ในกรณีที่มีการก่อสร้างจำเป็นต้องมีฐานราก ให้แสดงแปลนฐานรากด้วย

ข้อ ๑๔ แบบก่อสร้างท่อหรือรางระบายน้ำ ต้องแสดงรายละเอียดอย่างน้อย
ดังต่อไปนี้

- (๑) แปลนพื้น
- (๒) รูปตัดตามขวางและรูปตัดตามยาว
- (๓) ฝาทะแกรงปิดรางระบายน้ำและบ่อพัก
- (๔) รายละเอียดแสดงส่วนต่าง ๆ ของท่อหรือรางระบายน้ำ

ข้อ ๑๕ แบบก่อสร้างรั้วและประตู ต้องแสดงรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (๑) แปลนฐานราก รูปด้าน และรูปตัด
- (๒) รายละเอียดแสดงส่วนต่าง ๆ ของรั้วและประตู

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับหรือจ่ายน้ำมัน
ให้แสดงแบบรายละเอียดสิ่งก่อสร้างนั้นด้วย

ข้อ ๑๗ แผนผังและแบบก่อสร้าง ให้ใช้มาตราส่วนดังต่อไปนี้

(๑) แผนผังตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า ๑ ใน ๕๐๐ เว้นแต่
คลังน้ำมันที่มีการกักน้ำมัน ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า ๑ ใน ๒,๐๐๐ ทั้งนี้ ต้องแสดงรายละเอียด
ต่าง ๆ ให้สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน

(๒) แบบก่อสร้างตามข้อ ๘ (๑) และ (๒) ข้อ ๑๑ (๑) (๒) และ (๓) ข้อ ๑๒ (๑) และ
(๒) และข้อ ๑๓ (๑) และ (๒) และวรรคสอง ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า ๑ ใน ๑๐๐ เว้นแต่คลังน้ำมัน
ที่มีการกักน้ำมัน แบบก่อสร้างตามข้อ ๘ (๑) และ (๒) ให้ใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า ๑ ใน ๒๕๐

ข้อ ๑๘ การก่อสร้างสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ภายในเขตคลังน้ำมัน ให้มีระยะความคลาดเคลื่อนจากแผนผังบริเวณที่ได้รับอนุญาตได้ไม่เกินร้อยละยี่สิบ ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่าระยะปลอดภัยตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ และสัดส่วนของสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ ให้มีระยะความคลาดเคลื่อนจากแบบก่อสร้างที่ได้รับอนุญาตได้ไม่เกินร้อยละห้า

ข้อ ๑๙ คลังน้ำมันต้องแสดงรายการคำนวณความมั่นคงแข็งแรง ระบบปลอดภัย และระบบควบคุมมลพิษของถังเก็บน้ำมัน แท่นจ่ายน้ำมัน เชื้อเพลิง กัมพาง หรือบ่อเก็บกักน้ำมัน ระบบท่อน้ำมัน ระบบท่อดับเพลิง ระบบบำบัดหรือแยกน้ำปนเปื้อนน้ำมัน ระบบอุปกรณ์นิรภัย ระบบไฟฟ้า ระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ภายในเขตคลังน้ำมัน

หมวด ๒

ลักษณะและระยะปลอดภัยภายนอก

ข้อ ๒๐ คลังน้ำมันต้องมีระยะปลอดภัยภายนอก ดังต่อไปนี้

(๑) ตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสมและปลอดภัยแก่การขนส่งน้ำมัน

(๒) ตั้งอยู่ห่างจากเขตพระราชฐานไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ เมตร

(๓) ตั้งอยู่ห่างจากเขตสถานศึกษา ศาสนสถาน สถานพยาบาล และโบราณสถาน

ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เมตร

(๔) ตั้งอยู่ห่างจากเขตสถานที่อื่นใดนอกจาก (๒) และ (๓) และในระยะห่างเท่าใดให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

การวัดระยะห่างระหว่างคลังน้ำมันกับเขตสถานที่ตามวรรคหนึ่ง ให้วัดจากผนังถังเก็บน้ำมันกับเขตสถานที่นั้น

ข้อ ๒๑ คลังน้ำมันเพื่อการจำหน่ายต้องมีลักษณะและระยะปลอดภัยภายนอก ดังต่อไปนี้

(๑) มีทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะเชื่อมต่อกับทางสัญจรที่มีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า ๑๒ เมตร และต้องได้รับอนุญาตหรือได้รับความยินยอมให้ทำทางเชื่อมเพื่อใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะจากเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตหรือเจ้าของทางสัญจรดังกล่าว ทั้งนี้ ทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะต้องมีความกว้างของถนนไม่น้อยกว่า ๑๐ เมตร ขอบทางเลี้ยวเข้าและเลี้ยวออกต้องโค้งออก และมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า ๖ เมตร เพื่อให้รถขนส่งน้ำมันเข้าออกได้โดยสะดวก ดังตัวอย่างภาพประกอบที่ ๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้

(๒) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะที่เชื่อมต่อกับทางสัญจรที่มีเกาะกลาง ทางระบายน้ำ หรือกำแพงเพื่อแบ่งการจราจรเป็นสองทิศทาง ต้องห่างจากจุดเริ่มต้นของช่องเปิดของเกาะกลาง ทางระบายน้ำ หรือกำแพงของทางสัญจรดังกล่าวไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร ดังตัวอย่างภาพประกอบที่ ๒ ท้ายกฎกระทรวงนี้

(๓) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ ต้องไม่อยู่ตรงโค้งของทางสัญจรที่มีรัศมีความโค้งน้อยกว่า ๑,๐๐๐ เมตร และจะต้องห่างจากจุดเริ่มต้นของโค้งดังกล่าว ไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร ดังตัวอย่างภาพประกอบที่ ๓ ทำยกกฎกระทรวงนี้

(๔) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ ต้องห่างจากจุดเริ่มโค้งของทางแยกที่อยู่ฝั่งเดียวกันไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร ดังตัวอย่างภาพประกอบที่ ๔ ทำยกกฎกระทรวงนี้

(๕) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ ต้องไม่อยู่ตรงโค้งตั้งของทางสัญจรที่มีความลาดชันด้านใดด้านหนึ่งเกิน ๑ ต่อ ๒๕ ขึ้นไป และต้องไม่อยู่บนทางสัญจรที่มีความลาดชันเกิน ๑ ต่อ ๒๕ ขึ้นไป ดังตัวอย่างภาพประกอบที่ ๕ ทำยกกฎกระทรวงนี้

ในกรณีที่ทางสัญจรมีความลาดชันด้านใดด้านหนึ่งตั้งแต่ ๑ ต่อ ๕๐ ถึง ๑ ต่อ ๒๕ จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ ต้องไม่อยู่ตรงโค้งตั้ง และต้องห่างจากจุดเริ่มโค้งตั้งของทางสัญจรดังกล่าวไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร ดังตัวอย่างภาพประกอบที่ ๖ ทำยกกฎกระทรวงนี้

(๖) จุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะ ต้องห่างจากจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเชิงลาดสะพานที่มีความลาดชันด้านใดด้านหนึ่งเกิน ๑ ต่อ ๕๐ ที่อยู่ในเส้นทางเดียวกันไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร ดังตัวอย่างภาพประกอบที่ ๗ ทำยกกฎกระทรวงนี้

(๗) จุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเชิงลาดสะพานให้วัดจากจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเชิงลาดของทางส่วนที่เชื่อมกับสะพานที่มีความลาดชันตั้งแต่ ๑ ต่อ ๕๐ ไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร หากมีความลาดชันไม่เกิน ๑ ต่อ ๕๐ ให้วัดจากคอสะพาน ดังตัวอย่างภาพประกอบที่ ๘ ทำยกกฎกระทรวงนี้

คลังน้ำมันที่มีทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะที่ผ่านการพิจารณา ด้านความปลอดภัยและได้รับอนุญาตให้เชื่อมทางตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงแล้ว ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยระยะห่างระหว่างจุดเริ่มต้นของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะที่เชื่อมต่อกับทางสัญจรและลักษณะของทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)

ข้อ ๒๒ คลังน้ำมันเพื่อการใช้เองต้องได้รับอนุญาตหรือได้รับความยินยอมให้ทำทางเชื่อมกับทางสัญจรเพื่อใช้เป็นทางเข้าและทางออกสำหรับยานพาหนะจากเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตหรือเจ้าของทางสัญจรด้วย

หมวด ๓

ลักษณะและระยะปลอดภัยภายใน

ข้อ ๒๓ การตั้งถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่เหนือพื้นดินต้องมีระยะปลอดภัย ดังต่อไปนี้

(๑) ระยะปลอดภัยโดยรอบถังที่เก็บน้ำมันชนิดไวไฟมาก ชนิดไวไฟปานกลาง และชนิดไวไฟน้อยที่จุควาบน้ำไฟไม่เกิน ๙๓ องศาเซลเซียส ให้เป็นไปตามตารางดังต่อไปนี้

รายละเอียด	ระยะปลอดภัยต่ำสุด (เมตร)	
	ถึงตามแนวตั้ง	ถึงตามแนวนอน
ก. ระยะห่างระหว่างถึงกับเขตที่ดิน	๓๐	๓๐
ข. ระยะห่างระหว่างถึงกับอาคาร	๒๐	๒๐
ค. ระยะห่างระหว่างถึงกับถึง	- ถึงที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน ๑๐ เมตร ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑/๒ ของเส้นผ่าศูนย์กลางของถึงไปใหญ่ - ถึงที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางเกิน ๑๐ เมตร ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑/๒ ของเส้นผ่าศูนย์กลางของถึงไปใหญ่ และต้องไม่น้อยกว่า ๑๐ เมตร แต่หากระยะห่างดังกล่าวเกิน ๑๕ เมตร จะใช้ระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร ก็ได้	ไม่น้อยกว่า ๑/๓ ของผลบวกของเส้นผ่าศูนย์กลางของถึงที่ติดกัน
ง. ระยะห่างระหว่างถึงกับขอบด้านในของเขื่อน กำแพงหรือบ่อเก็บกักน้ำมัน	ไม่น้อยกว่า ๑/๒ ของความสูงของถึง	ไม่น้อยกว่า ๑/๒ ของความสูงของถึง
จ. ระยะห่างระหว่างถึงกับสันเขื่อนด้านนอก กรณีมีกลุ่มถึงสองกลุ่มติดกัน	๑๕	๑๕
ฉ. ระยะห่างระหว่างถึงกับแท่นจ่ายน้ำมัน	ไม่น้อยกว่าเส้นผ่าศูนย์กลางของถึงหรือถึงไปใหญ่ในกรณีที่มีหลายถึง แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๖ เมตร แต่หากระยะห่างดังกล่าวเกิน ๑๕ เมตร จะใช้ระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร ก็ได้	ไม่น้อยกว่าเส้นผ่าศูนย์กลางของถึงหรือถึงไปใหญ่ในกรณีที่มีหลายถึง แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๖ เมตร แต่หากระยะห่างดังกล่าวเกิน ๑๕ เมตร จะใช้ระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร ก็ได้
ช. ระยะห่างระหว่างสันเขื่อนด้านในกับเขตที่ดินหรือแหล่งจุดติดไฟถาวร	๑๕	๑๕
ซ. ระยะห่างระหว่างถึงกับส่วนของกระบวนการผลิตในโรงกลั่นน้ำมัน	๓๐	๓๐

รายละเอียด	ระยะปลอดภัยต่ำสุด (เมตร)	
	ถึงตามแนวตั้ง	ถึงตามแนวนอน
ณ. ระยะห่างระหว่างจุดรับหรือจุดจ่ายน้ำมันกับอาคาร เขตที่ดิน แหล่งจุดติดไฟถาวร หรือ ส่วนของกระบวนการผลิตในโรงกลั่นน้ำมัน	๑๕	๑๕
<p>หมายเหตุ ๑. ถึงที่เก็บน้ำมันชนิดไวไฟน้อยที่มีจุดวาบไฟเกิน ๙๓ องศาเซลเซียส แต่ตั้งถังไว้ในกลุ่มเดียวกับถังในตาราง ให้มีระยะปลอดภัยตามตารางข้างต้น</p> <p>๒. อาคารตาม ข. ไม่รวมถึงอาคารโรงสูบน้ำมัน อาคารสถานีไฟฟ้าย่อย อาคารอุปกรณ์เครื่องวัด และอาคารอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา และอาคารเหล่านี้ต้องก่อสร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟเป็นส่วนใหญ่ และต้องไม่ใช่เป็นอาคารสำนักงานหรือที่พักอาศัย</p> <p>๓. ระยะห่างระหว่างถังกับถังตาม ค. ในกรณีที่ตั้งตามแนวตั้งและถึงตามแนวนอนอยู่ติดกัน ให้ใช้ระยะห่างมากที่สุดที่คำนวณได้เป็นเกณฑ์</p>		

(๒) ระยะปลอดภัยโดยรอบถังที่เก็บน้ำมันชนิดไวไฟน้อยที่มีจุดวาบไฟเกิน ๙๓ องศาเซลเซียส ให้เป็นไปตามตารางดังต่อไปนี้

รายละเอียด	ระยะปลอดภัยต่ำสุด (เมตร)
ก. ระยะห่างระหว่างถังกับเขตที่ดิน	๔.๕๐
ข. ระยะห่างระหว่างถังกับอาคาร	๔.๕๐
ค. ระยะห่างระหว่างถังกับถัง	๑.๕๐
ง. ระยะห่างระหว่างถังกับขอบด้านนอกของเขื่อน กำแพง หรือ บ่อเก็บกักน้ำมัน	๓
จ. ระยะห่างระหว่างถังกับขอบด้านในของเขื่อน กำแพง หรือ บ่อเก็บกักน้ำมัน	๑.๕๐
ฉ. ระยะห่างระหว่างถังกับส่วนของกระบวนการผลิตในโรงกลั่นน้ำมัน	๔.๕๐
<p>หมายเหตุ อาคารตาม ข. ไม่รวมถึงอาคารโรงสูบน้ำมัน อาคารสถานีไฟฟ้าย่อย อาคารอุปกรณ์เครื่องวัด และอาคารอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา และอาคารเหล่านี้ต้องก่อสร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟเป็นส่วนใหญ่ และต้องไม่ใช่เป็นอาคารสำนักงานหรือที่พักอาศัย</p>	

(ก) บริเวณถังหรือกลุ่มถังเก็บน้ำมันและแทนจ่ายน้ำมันต้องทำรั้วล้อมรอบด้วยวัสดุที่แข็งแรงและไม่ติดไฟ มีความสูงไม่น้อยกว่า ๓ เมตร และมีระยะห่างจากถังเก็บน้ำมันและแทนจ่ายน้ำมันไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร รั้วต้องมีประตูทำด้วยวัสดุที่แข็งแรงและไม่ติดไฟ

(ข) ถังหรือกลุ่มถังเก็บน้ำมันต้องมีเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันล้อมรอบโดยเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) มีขนาดพอที่จะเก็บน้ำมันของถังใบที่ใหญ่ที่สุด และมีความมั่นคงแข็งแรง

(ข) มีความสูงไม่เกิน ๓ เมตร โดยวัดจากขอบบนสันเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันด้านนอก เว้นแต่สภาพภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวยจะมีความสูงเกิน ๓ เมตร ก็ได้ แต่ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากกรมธุรกิจพลังงาน

(ค) ถังที่เก็บน้ำมันชนิดไวไฟมากที่ตั้งเป็นกลุ่มถังภายในเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมัน หากถังมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเกิน ๔๕ เมตร ต้องทำเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันย่อยซึ่งสูงไม่น้อยกว่า ๐.๔๕ เมตร แต่ไม่เกิน ๓ เมตร เพื่อกั้นถังนั้น โดยมีปริมาตรความจุไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของปริมาตรความจุของถังเก็บน้ำมัน สำหรับถังที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน ๔๕ เมตร จะทำเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันย่อยกั้นถังนั้นก็ได้

(ง) กรณีที่เขื่อนเป็นเขื่อนดินที่มีความสูงมากกว่า ๐.๙๐ เมตร ต้องมีส่วนบนเรียบ และมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๐.๖๐ เมตร

(จ) พื้นภายในบริเวณเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันต้องมีความลาดเอียงออกจากถังเก็บน้ำมันไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐๐ ไปที่ผนังเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมัน หรือรางระบายน้ำ หากสภาพพื้นภายในบริเวณเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันเป็นพื้นดิน ต้องทำการบดอัดดินให้มีความแน่นสม่ำเสมอไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบห้า Modified Proctor Density

(ฉ) ในกรณีที่สภาพภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวยให้สามารถสร้างเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันล้อมรอบถังเก็บน้ำมันได้ ให้สามารถสร้างเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันห่างจากถังเก็บน้ำมันได้โดยการวางท่อหรือรางระบายน้ำมัน โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมธุรกิจพลังงานและมีลักษณะดังต่อไปนี้

๑) ท่อหรือรางระบายน้ำมันต้องออกแบบให้ระบายน้ำมันในอัตราไหลไม่น้อยกว่าอัตราไหลสูงสุดของเครื่องสูบน้ำมันที่สูบน้ำมันเข้าถังที่อยู่ในเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันนั้น

๒) ท่อหรือรางระบายน้ำมันต้องมีความลาดเอียงออกจากถังเก็บน้ำมันไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐๐ เป็นระยะไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร

๓) ขอบสันเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันด้านในต้องห่างจากเขตที่ดินแหล่งจุดติดไฟถาวร หรือส่วนของกระบวนการผลิตในโรงกลั่นน้ำมันไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร

๔) เขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันต้องสามารถเก็บกักน้ำมันไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าของปริมาตรของถังใบที่ใหญ่ที่สุด

(ข) การระบายน้ำออกจากเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมันไปสู่ระบบบำบัด หรือแยกน้ำปนเปื้อนน้ำมัน ต้องจัดให้มีลิ้นปิดเปิดที่มีขนาดเพียงพอต่อการระบายน้ำโดยแสดง รายละเอียดไว้ในแผนผังบริเวณ และลิ้นปิดเปิดต้องปิดอยู่ตลอดเวลา จะเปิดเมื่อมีการระบายน้ำเท่านั้น

(๕) การตั้งถังเก็บน้ำมัน หากตั้งเป็นกลุ่มถัง ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(ก) ตั้งถังเก็บน้ำมันเป็นแถวไม่เกินสองแถวภายในกลุ่มถัง และต้องมีถนน รวมไหล่ทางกว้างไม่น้อยกว่า ๖ เมตร เพื่อให้รถดับเพลิงเข้าไปดับเพลิงบริเวณถังเก็บน้ำมันในแถวที่สองได้

(ข) กลุ่มถังเก็บน้ำมันชนิดหลังคาถอยหรือชนิดหลังคาถอยภายใน กลุ่มถังหนึ่ง ให้มีปริมาณความจุรวมกันไม่เกิน ๑๒๐ ล้านลิตร เว้นแต่ในกลุ่มถังมีถังเก็บน้ำมันไม่เกินสามถัง ให้มี ปริมาณความจุเพิ่มได้อีกไม่เกินหนึ่งเท่า

(ค) กลุ่มถังเก็บน้ำมันชนิดหลังคาติดตาย กลุ่มถังหนึ่งให้มีปริมาณความจุ รวมกันไม่เกิน ๖๐ ล้านลิตร เว้นแต่ในกลุ่มถังมีถังเก็บน้ำมันไม่เกินสามถัง ให้มีปริมาณความจุเพิ่ม ได้อีกไม่เกินหนึ่งเท่า

(ง) กลุ่มถังที่เก็บน้ำมันดิบ ห้ามมิให้เก็บร่วมกับถังที่เก็บน้ำมันชนิดอื่น ๆ และหากถังใดถังหนึ่งมีปริมาณความจุเกิน ๖๐ ล้านลิตร ให้มีถังได้ไม่เกินสองถัง

การเก็บน้ำมันในกลุ่มถังตาม (ข) และ (ค) รวมกันในกลุ่มถังเดียวกัน ให้เก็บได้ ตามหลักเกณฑ์ตาม (ค)

ข้อ ๒๔ การตั้งถังเก็บน้ำมันใต้พื้นดินให้มีระยะห่างจากเขตคลังน้ำมันและอาคาร ไม่น้อยกว่า ๓ เมตร และให้มีระยะห่างระหว่างถังกับถังไม่น้อยกว่า ๑ เมตร

ข้อ ๒๕ ภายในเขื่อน กำแพง หรือบ่อเก็บกักน้ำมัน ห้ามมิให้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำมัน ที่ใช้สำหรับรับหรือจ่ายน้ำมัน จุذبหรือจุดจ่ายน้ำมัน และห้ามมิให้เก็บวัสดุหรืออุปกรณ์ใด ๆ

ข้อ ๒๖ ให้ติดตั้งสะพานข้ามแนวท่อ หรือเขื่อนหรือกำแพงเก็บกักน้ำมัน ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ท่อที่มีความสูงเกิน ๐.๕๐ เมตร

(๒) เขื่อนหรือกำแพงเก็บกักน้ำมันที่มีความสูงเกิน ๐.๙๐ เมตร

(๓) เขื่อนดินที่มีความสูงเกิน ๒ เมตร

สะพานตามวรรคหนึ่ง ต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ใช้วัสดุที่แข็งแรงและไม่ติดไฟ โดยติดตั้งอย่างน้อยสองจุดในตำแหน่งตรงข้ามกัน และตั้งอยู่ใกล้กับหัวจ่ายน้ำดับเพลิง

ให้ติดตั้งบันไดขึ้นลงบ่อเก็บกักน้ำมัน โดยมีลักษณะเช่นเดียวกับการติดตั้งสะพาน ตามวรรคสอง

ข้อ ๒๗ ภายในกลุ่มถังเก็บน้ำมัน หากมีการเก็บผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จะต้องปฏิบัติตาม กฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงด้วย

ข้อ ๒๘ ห้ามมิให้ติดตั้งถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ไว้ในอาคาร เว้นแต่ถังที่ใช้เก็บน้ำมันชนิดไวไฟน้อยที่มีจุดวาบไฟเกิน ๙๓ องศาเซลเซียส ให้เก็บไว้ในอาคารได้แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมธุรกิจพลังงาน

ข้อ ๒๙ การตั้งกระป๋องน้ำมัน ถังน้ำมัน หรือถังเก็บน้ำมันขนาดเล็กในเขตคลังน้ำมันต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามมิให้เก็บน้ำมันชนิดไวไฟมากไว้ในอาคาร

(๒) การเก็บน้ำมันชนิดไวไฟปานกลางหรือชนิดไวไฟน้อยไว้ในอาคารเก็บน้ำมันให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(ก) อาคารเก็บน้ำมันต้องมีความสูงไม่เกินสองชั้น ก่อสร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟเป็นส่วนใหญ่ ในกรณีที่เป็นอาคารไม่มีผนัง อาคารต้องห่างจากเขตคลังน้ำมัน อาคารเก็บน้ำมันอื่น หรืออาคารอื่น ๆ ไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร ในกรณีที่เป็นอาคารมีผนัง ต้องมีประตูเข้าออกเป็นชนิดที่มีอุปกรณ์ให้ประตูปิดเองโดยอัตโนมัติ ทั้งนี้ ระยะเวลาทนไฟของผนังอาคารและประตู ตลอดจนระยะเวลาปลอดภัยของอาคารให้เป็นไปตามที่กำหนดในตารางดังต่อไปนี้

ชนิดของน้ำมัน	ระยะเวลาทนไฟของผนังอาคาร	ระยะเวลาทนไฟของประตู	ระยะเวลาปลอดภัยของอาคารเก็บน้ำมันกับเขตคลังน้ำมัน อาคารเก็บน้ำมันอื่น หรืออาคารอื่น ๆ
ชนิดไวไฟปานกลาง	ไม่น้อยกว่า ๔ ชั่วโมง	ไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง	ไม่น้อยกว่า ๓ เมตร
ชนิดไวไฟน้อย	ไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง	ไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที	ไม่น้อยกว่า ๓ เมตร

(ข) อาคารเก็บน้ำมันต้องมีความมั่นคงแข็งแรงเพียงพอที่จะรับน้ำหนักบรรทุกในอัตราสูงสุด รวมทั้งน้ำหนักอื่น ๆ ที่อาจจะกระทำต่ออาคารเก็บน้ำมันได้โดยปลอดภัย

(ค) บริเวณที่ตั้งกระป๋องน้ำมันหรือถังน้ำมัน ต้องมีขอบกั้นล้อมรอบสูงไม่น้อยกว่า ๐.๑๐ เมตร เพื่อป้องกันมิให้น้ำมันรั่วไหล และต้องจัดให้มีการระบายน้ำออกอย่างเพียงพอ

(ง) การตั้งกระป๋องน้ำมัน ถังน้ำมัน หรือถังเก็บน้ำมันขนาดเล็กไว้ในอาคารเก็บน้ำมันที่ไม่ใช่อาคารเก็บน้ำมันโดยเฉพาะตาม (จ) และ (ฉ) ให้เป็นไปตามตารางดังต่อไปนี้

การตั้งกระป๋องน้ำมันหรือถังน้ำมัน

ชนิดของน้ำมัน	ปริมาณน้ำมันแต่ละกลุ่มภาชนะบรรจุน้ำมัน (ลิตร)	ปริมาณน้ำมันรวม (ลิตร)	ระยะปลอดภัยวัดจากผิวภาชนะ (เมตร)				
			ระยะห่างจากเขตคลังน้ำมัน อาคารเก็บน้ำมันอื่น หรืออาคารอื่น ๆ	ระยะห่างระหว่างกลุ่มกับกลุ่มภาชนะบรรจุน้ำมัน	ระยะห่างระหว่างกลุ่มภาชนะบรรจุน้ำมันกับอาคารเก็บน้ำมัน	ระยะห่างจากคานหรือเพดาน	ความสูงของการตั้ง
ชนิดไวไฟปานกลาง	ไม่เกิน ๓๘,๐๐๐	ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๗.๕๐	ไม่น้อยกว่า ๑.๒๐	ไม่น้อยกว่า ๒.๕๐	ไม่น้อยกว่า ๐.๙๐	ไม่เกิน ๓
ชนิดไวไฟน้อย	ไม่เกิน ๕๗,๐๐๐	ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๓	ไม่น้อยกว่า ๑.๒๐	ไม่น้อยกว่า ๒.๕๐	ไม่น้อยกว่า ๐.๙๐	ไม่เกิน ๖

การตั้งถังเก็บน้ำมันขนาดเล็ก

ชนิดของน้ำมัน	ปริมาณน้ำมันแต่ละกลุ่มภาชนะบรรจุน้ำมัน (ลิตร)	ปริมาณน้ำมันรวม (ลิตร)	ระยะปลอดภัยวัดจากผิวภาชนะ (เมตร)				
			ระยะห่างจากเขตคลังน้ำมัน อาคารเก็บน้ำมันอื่น หรืออาคารอื่น ๆ	ระยะห่างระหว่างกลุ่มกับกลุ่มภาชนะบรรจุน้ำมัน	ระยะห่างระหว่างกลุ่มภาชนะบรรจุน้ำมันกับอาคารเก็บน้ำมัน	ระยะห่างจากคานหรือเพดาน	ความสูงของการตั้ง
ชนิดไวไฟปานกลาง	ไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐	ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๗.๕๐	ไม่น้อยกว่า ๑.๒๐	ไม่น้อยกว่า ๒.๕๐	ไม่น้อยกว่า ๐.๙๐	ไม่เกิน ๔
ชนิดไวไฟน้อย	ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐	ไม่เกิน ๓๘๐,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๓	ไม่น้อยกว่า ๑.๒๐	ไม่น้อยกว่า ๒.๕๐	ไม่น้อยกว่า ๐.๙๐	ไม่เกิน ๔

(จ) การตั้งกระป๋องน้ำมัน ถังน้ำมัน หรือถังเก็บน้ำมันขนาดเล็กไว้ในอาคารเก็บน้ำมันโดยเฉพาะ ให้เป็นไปตามตารางใน (ง) แต่ไม่จำกัดปริมาณน้ำมันรวม

(ฉ) อาคารเก็บน้ำมันโดยเฉพาะที่มีระบบดับเพลิงตามมาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา การตั้งกระป๋องน้ำมัน ถังน้ำมัน หรือถังเก็บน้ำมันขนาดเล็กไว้ในอาคารดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(๓) การเก็บน้ำมันชนิดไวไฟมาก ชนิดไวไฟปานกลาง หรือชนิดไวไฟน้อยไว้นอกอาคารให้เป็นไปตามตารางดังต่อไปนี้

ชนิดของน้ำมัน	ภาชนะบรรจุน้ำมัน	ปริมาณน้ำมันแต่ละกลุ่มภาชนะบรรจุน้ำมัน (ลิตร)	ระยะปลอดภัยวัดจากผิวภาชนะ (เมตร)				
			ระยะห่างจากเขตค้ำน้ำมันอาคารเก็บน้ำมันอื่น หรืออาคารอื่น ๆ	ระยะห่างระหว่างกลุ่มกับกลุ่มภาชนะบรรจุน้ำมัน	ความยาวกลุ่มภาชนะบรรจุน้ำมัน	ระยะห่างจากคานหรือเพดาน	ความสูงของการตั้ง
ชนิดไวไฟมาก	ถังน้ำมัน	ไม่เกิน ๔,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๒๐	ไม่น้อยกว่า ๑.๕๐	ไม่เกิน ๖๐	ไม่น้อยกว่า ๐.๙๐	ไม่เกิน ๓
	ถังเก็บน้ำมันขนาดเล็ก	ไม่เกิน ๑๕,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๒๐	ไม่น้อยกว่า ๑.๕๐	ไม่เกิน ๖๐	ไม่น้อยกว่า ๐.๙๐	ไม่เกิน ๔
ชนิดไวไฟปานกลาง	กระป๋องน้ำมันหรือถังน้ำมัน	ไม่เกิน ๓๓,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๗.๕๐	ไม่น้อยกว่า ๑.๕๐	ไม่เกิน ๖๐	ไม่น้อยกว่า ๐.๙๐	ไม่เกิน ๔
	ถังเก็บน้ำมันขนาดเล็ก	ไม่เกิน ๖๖,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๗.๕๐	ไม่น้อยกว่า ๑.๕๐	ไม่เกิน ๖๐	ไม่น้อยกว่า ๐.๙๐	ไม่เกิน ๓
ชนิดไวไฟน้อย	กระป๋องน้ำมันหรือถังน้ำมัน	ไม่เกิน ๘๓,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๓	ไม่น้อยกว่า ๑.๕๐	ไม่เกิน ๖๐	ไม่น้อยกว่า ๐.๙๐	ไม่เกิน ๕
	ถังเก็บน้ำมันขนาดเล็ก	ไม่เกิน ๑๗๐,๐๐๐	ไม่น้อยกว่า ๓	ไม่น้อยกว่า ๑.๕๐	ไม่เกิน ๖๐	ไม่น้อยกว่า ๐.๙๐	ไม่เกิน ๔

(๔) การเก็บน้ำมันหลายชนิดไว้ภายในอาคารเก็บน้ำมันเดียวกัน หรือในกลุ่มเดียวกัน ในกรณีตั้งอยู่นอกอาคาร ปริมาณการจัดเก็บและระยะปลอดภัยให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของน้ำมันชนิดที่ไวไฟสูงกว่า

(๕) บริเวณที่ตั้งกระป๋องน้ำมัน ถังน้ำมัน หรือถังเก็บน้ำมันขนาดเล็กไว้นอกอาคารต้องมีขอบกั้นล้อมรอบสูงไม่น้อยกว่า ๐.๑๐ เมตร เพื่อป้องกันมิให้น้ำมันรั่วไหล และต้องจัดให้มีการระบายน้ำออกอย่างเพียงพอ

หมวด ๔
ถึงเก็บน้ำมันและอุปกรณ์

ข้อ ๓๐ ถึงเก็บน้ำมันต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ตัวถังต้องทำด้วยเหล็ก

(๒) แผ่นเหล็กและเหล็กโครงสร้างที่นำมาใช้สร้างถังต้องได้รับการรับรองว่าได้

มาตรฐานสากล

(๓) แผ่นเหล็กผนังถังต้องมีค่าความเค้นคราก (yield stress) ไม่น้อยกว่า ๒๐๖

นิวตันต่อตารางมิลลิเมตร

(๔) ค่าความถ่วงจำเพาะของน้ำมันที่ใช้ในการออกแบบ ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่ง

แต่ถ้าค่าความถ่วงจำเพาะมากกว่าหนึ่งจะต้องใช้ค่าความถ่วงจำเพาะที่แท้จริงในการคำนวณออกแบบ

ถึงเก็บน้ำมันที่ทำด้วยวัสดุอื่น ต้องมีมาตรฐานตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓๑ ถึงเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีลักษณะตามข้อ ๓๐

(๒) ฐานรองรับถังต้องมีความมั่นคงแข็งแรงเพียงพอที่จะรับน้ำหนักของตัวถังและ น้ำหนักบรรจุในอัตราสูงสุด รวมทั้งน้ำหนักอื่น ๆ ที่อาจจะกระทำต่อตัวถังนั้นได้โดยปลอดภัย

(๓) ถังที่มีปริมาตรความจุตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ ลิตร ขึ้นไป ต้องแสดงผลสำรวจ คุณสมบัติของดินในบริเวณที่ก่อสร้างถังไม่น้อยกว่าสองจุด เพื่อประกอบการคำนวณความมั่นคง แข็งแรงของฐานรากรองรับถัง

(๔) ต้องแสดงข้อมูลทางวิศวกรรมให้สามารถตรวจสอบได้ว่าจะไม่เกิดความเสียหาย ต่อถังในกรณีที่มีการรับหรือจ่ายน้ำมันเข้าหรือออกจากถัง หรือมีการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิภายในถัง

(๕) ท่อระบายอากาศของถังต้องออกแบบให้มีความดันไม่เกิน ๗.๕ มิลลิบาร์ และความดันสุญญากาศไม่เกิน ๒.๕ มิลลิบาร์

ถึงเก็บผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่ใช่น้ำมัน หากจะนำมาใช้เป็นถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ ต้องทำการทดสอบและตรวจสอบตามมาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓๒ ถึงเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ตามแนวดิ่ง ให้ระบุข้อความเกี่ยวกับเส้นผ่าศูนย์กลาง ของถัง ความสูง ความกว้าง ความยาวของถัง ประเภทหรือชนิดของผลิตภัณฑ์ ปริมาตรความจุ ของน้ำมันที่ได้รับอนุญาต วัน เดือน ปี ที่ได้รับอนุญาตครั้งล่าสุด และการทดสอบถังครั้งล่าสุด โดยข้อความนั้นต้องมีขนาดตัวอักษรหรือเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนและอ่านได้ง่ายในระยะ ๒๕ เมตร ไว้ที่ด้านข้างของผนังถังด้านนอกอย่างน้อยหนึ่งด้าน

ข้อ ๓๓ ถึงเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ ให้บรรจุน้ำมันได้ไม่เกินร้อยละเก้าสิบของ ปริมาตรถัง

ข้อ ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคลังน้ำมัน การวัดปริมาณน้ำมันในถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ ให้ถือตามปริมาตรถัง ไม่ว่าจะมือน้ำมันอยู่ปริมาณเท่าใดก็ตาม

ข้อ ๓๕ ถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ต้องติดตั้งอุปกรณ์เตือนภัยเพื่อป้องกันน้ำมันล้นถัง

ข้อ ๓๖ การออกแบบ การประกอบ และการติดตั้งถังเก็บน้ำมัน ให้เป็นไปตามวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓๗ ในกรณีพื้นที่ใดอยู่ในเขตที่อาจได้รับแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหวตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร การออกแบบสิ่งก่อสร้างถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ที่มีปริมาณความจุเกิน ๑๐๐,๐๐๐ ลิตร ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วย

ข้อ ๓๘ ถังเก็บน้ำมันจะต้องทำการทดสอบและตรวจสอบก่อนการใช้งานและเมื่อใช้งานครบหนึ่งปีและสิบห้าปี

การทดสอบและตรวจสอบก่อนการใช้งาน ให้เป็นไปตามวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

การทดสอบและตรวจสอบเมื่อใช้งานครบหนึ่งปีและสิบห้าปี ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการซ่อมบำรุงถังเก็บน้ำมันและถังขนส่งน้ำมัน

ข้อ ๓๙ ผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องยื่นรายละเอียดของอุปกรณ์เกี่ยวกับลิ้นปิดเปิด ระบบอุปกรณ์สำหรับดับเพลิง และอุปกรณ์นิรภัยต่าง ๆ ที่ติดตั้งไว้กับถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ ให้กรมธุรกิจพลังงานพิจารณาอนุญาตก่อนเก็บน้ำมัน

การตรวจสอบภายหลังการติดตั้งอุปกรณ์ตามวรรคหนึ่ง ต้องดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพอวิศวกรรมควบคุมตั้งแต่ระดับสามัญวิศวกรขึ้นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกรอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องเก็บรายงานการตรวจสอบไว้เป็นระยะเวลาหนึ่งปีให้กรมธุรกิจพลังงานสามารถเรียกตรวจสอบได้

ข้อ ๔๐ การทดสอบและตรวจสอบถังเก็บน้ำมัน ต้องดำเนินการโดยผู้ทดสอบและตรวจสอบตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทดสอบและตรวจสอบน้ำมันและผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทดสอบและตรวจสอบน้ำมัน และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทดสอบและตรวจสอบน้ำมัน โดยผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องเก็บรักษาบันทึกผลการทดสอบและตรวจสอบไว้ให้กรมธุรกิจพลังงานสามารถเรียกตรวจสอบได้เป็นระยะเวลาหนึ่งปี

ในกรณีที่ยังไม่มีผู้ทดสอบและตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้ทำการทดสอบและตรวจสอบโดยผู้ประกอบกิจการควบคุมซึ่งอยู่ในการควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่

หมวด ๕
ระบบท่อน้ำมันและอุปกรณ์

ข้อ ๔๑ ระบบท่อน้ำมันและอุปกรณ์ที่ใช้กับถังเก็บน้ำมันต้องมีลักษณะและวิธีการติดตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องออกแบบและก่อสร้างให้สามารถรับแรงและน้ำหนักต่าง ๆ ที่มากระทำต่อระบบท่อได้โดยปลอดภัย

(๒) ท่อที่นำมาใช้ในระบบท่อน้ำมันต้องทำด้วยเหล็กกล้า หรือทำด้วยวัสดุอื่นที่มีมาตรฐานเทียบเท่าตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(๓) ระบบท่อน้ำมันที่ต่อกับเครื่องสูบน้ำมันต้องจัดให้มีลิ้นปิดเปิดสำหรับท่อทางเข้าและท่อทางออกจากเครื่องสูบน้ำมันเพื่อหยุดการสูบน้ำมันในกรณีฉุกเฉิน

(๔) การติดตั้งระบบท่อน้ำมันเหนือพื้นดินต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(ก) ท่อต้องวางอยู่บนฐานรองรับที่ทำด้วยคอนกรีตหรือคานเหล็กที่มีความมั่นคงแข็งแรงเหนือพื้นดิน และมีระยะสูงจากพื้นดินเพียงพอเพื่อป้องกันการกัดกร่อน

(ข) มีการป้องกันมิให้ยานพาหนะหรือสิ่งอื่นมากระทำให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อระบบท่อน้ำมัน และมีการป้องกันมิให้เกิดการกัดกร่อน

(ค) ท่อที่วางไว้เหนือพื้นดินและพาดผ่านทางสัญจร ให้แสดงระยะความสูงจากพื้นผิวจราจรถึงจุดต่ำสุดของท่อ โครงสร้าง หรือส่วนประกอบอื่น ๆ ของท่อนั้น

(๕) การติดตั้งระบบท่อน้ำมันใต้พื้นดินต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(ก) ท่อที่ใช้ต้องเป็นท่อที่มีความต้านทานการกัดกร่อน หรือมีการป้องกันการกัดกร่อน

(ข) จัดให้มีเครื่องหมายแสดงแนววางท่ออย่างชัดเจน

(ค) ในกรณีที่มีการติดตั้งลิ้นปิดเปิดหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ใต้พื้นดิน ต้องติดตั้งให้สามารถตรวจสอบและบำรุงรักษาได้โดยสะดวก

(๖) วัสดุที่ใช้ในระบบท่อน้ำมัน เช่น ลิ้นปิดเปิด ปะเก็น วัสดุป้องกันการรั่วซึม ต้องเป็นชนิดที่ใช้กับน้ำมันโดยเฉพาะ และไม่ทำปฏิกิริยากับน้ำมัน

ข้อ ๔๒ แท่นจ่ายน้ำมัน และจุดรับหรือจุดจ่ายน้ำมันต้องติดตั้งระบบป้องกันอันตรายจากไฟฟ้าสถิตตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบไฟฟ้าและระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าของสถานที่ประกอบกิจการน้ำมัน

ข้อ ๔๓ ลิ้นปิดเปิด อุปกรณ์ ท่ออ่อน และเครื่องสูบน้ำมันที่ติดตั้งกับระบบท่อน้ำมัน ผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องแสดงรายละเอียดและทำการตรวจสอบเช่นเดียวกับข้อ ๓๙

ข้อ ๔๔ ระบบท่อน้ำมันและอุปกรณ์ต้องทำการทดสอบและตรวจสอบก่อนการใช้งาน และเมื่อใช้งานครบสิบห้าปี

การทดสอบและตรวจสอบก่อนการใช้งาน ให้เป็นไปตามวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

การทดสอบและตรวจสอบเมื่อใช้งานครบสิบห้าปี ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการซ่อมบำรุงถังเก็บน้ำมันและถังขนส่งน้ำมัน

ข้อ ๔๕ การทดสอบและตรวจสอบระบบท่อน้ำมันและอุปกรณ์ ต้องดำเนินการ โดยผู้ทดสอบและตรวจสอบตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทดสอบและตรวจสอบ น้ำมัน และผู้ประกอบการควบคุมต้องเก็บรักษาบันทึกผลการทดสอบและตรวจสอบไว้เป็น ระยะเวลาหนึ่งปีให้กรมธุรกิจพลังงานสามารถเรียกตรวจสอบได้

ในกรณีที่ยังไม่มีผู้ทดสอบและตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้ทำการทดสอบและ ตรวจสอบโดยผู้ประกอบการควบคุมซึ่งอยู่ในการควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่

หมวด ๖

การป้องกันและระงับอัคคีภัย

ข้อ ๔๖ คลังน้ำมันต้องติดตั้งระบบท่อน้ำดับเพลิงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือเท่ากับขนาดของท่อน้ำประปาสำหรับดับเพลิงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และต้องมีหัวท่อจ่ายน้ำดับเพลิงไม่น้อยกว่าสองจุด

ในกรณีที่คลังน้ำมันมีระบบท่อน้ำดับเพลิงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๒๐๐ มิลลิเมตร จะต้องติดตั้งท่อรับน้ำจากภายนอกมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือเท่ากับขนาดของท่อน้ำประปาสำหรับดับเพลิงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และต้องมี หัวท่อรับไม่น้อยกว่าสองหัว พร้อมทั้งต้องจัดให้มีข้อต่อเพื่อรับน้ำดับเพลิงให้มีชนิดเดียวกับของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

ข้อ ๔๗ คลังน้ำมันต้องมีเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งหรือน้ำยาดับเพลิง ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๖.๘๐ กิโลกรัม และมีความสามารถในการดับเพลิงไม่น้อยกว่า 3A 40B ตามมาตรฐานระบบป้องกันอัคคีภัยของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรม ราชูปถัมภ์ หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่าตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ติดตั้งไว้ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) อาคารเก็บน้ำมันต้องมีเครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่าสองเครื่องต่อพื้นที่ ๒๐๐ ตารางเมตร เศษของ ๒๐๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๒๐๐ ตารางเมตร

(๒) อาคารบรรจุผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปของน้ำมันชนิดไวไฟปานกลางต้องมี เครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่าสี่เครื่องต่อพื้นที่ ๒๐๐ ตารางเมตร สำหรับน้ำมันชนิดไวไฟน้อย ต้องมีเครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่าหนึ่งเครื่องต่อพื้นที่ ๒๐๐ ตารางเมตร เศษของ ๒๐๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๒๐๐ ตารางเมตร

(๓) บริเวณที่ตั้งเครื่องสูบน้ำมันต้องมีเครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่าหนึ่งเครื่องต่อ จำนวนเครื่องสูบน้ำมันสองเครื่อง กรณีมีเครื่องสูบน้ำมันมากกว่าแปดเครื่อง จะต้องมีเครื่องดับเพลิง ไม่น้อยกว่าสี่เครื่อง

(๔) บริเวณแทนจ่ายน้ำมันหรือจุดรับน้ำมันต้องมีเครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่า หนึ่งเครื่องต่อจุดรับหรือจ่ายน้ำมันสองช่อง

(๕) บริเวณจุดรับหรือจ่ายน้ำมันโดยรถไฟขนส่งน้ำมันต้องมีเครื่องดับเพลิง ไม่น้อยกว่าหนึ่งเครื่องต่อความยาวระหว่างช่องรับหรือจ่ายน้ำมันไม่เกิน ๓๐ เมตร

(๖) บริเวณท่าเรือที่รับหรือจ่ายน้ำมันต้องมีเครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่าสองเครื่องต่อจุดรับหรือจ่ายน้ำมัน และให้มีเครื่องดับเพลิงขนาดบรรจุสารเคมีไม่น้อยกว่า ๕๐ กิโลกรัม อีกหนึ่งเครื่องต่อจุดรับหรือจ่ายน้ำมัน

(๗) การติดตั้งเครื่องดับเพลิง ให้ติดตั้งโดยรอบบริเวณคลังน้ำมันในที่ที่สามารถมองเห็นและนำไปใช้งานได้โดยสะดวก

ข้อ ๔๘ คลังน้ำมันต้องจัดให้มีโฟมเข้มข้นที่นำมาใช้เป็นสารละลายโฟม ได้ตลอดเวลาตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) จำนวนสารละลายโฟมที่ต้องฉีดเข้าถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ ให้คำนวณจากชนิดของถังและชนิดของน้ำมันตามที่กำหนดในตารางดังต่อไปนี้

ชนิดของถัง	ชนิดของน้ำมัน	อัตราการใช้สารละลายโฟม (ลิตรต่อนาทีต่อตารางเมตร)	พื้นที่ที่ใช้ในการคำนวณ (ตารางเมตร)	เวลาที่ใช้ในการคำนวณ (นาที)
ชนิดหลังคาติดตาย	ชนิดไวไฟมาก	๔.๑	พื้นที่หน้าตัดของถัง	๕๕
	ชนิดไวไฟปานกลาง หรือชนิดไวไฟน้อย			๓๐
ชนิดหลังคาลอย	ทุกชนิด	๑๒.๒	พื้นที่หน้าตัดระหว่างเขื่อนกันโฟมบนหลังคาถังถึงผนังถัง	๒๐
ชนิดหลังคาลอยภายใน	ชนิดไวไฟมาก	๔.๑	พื้นที่หน้าตัดของถัง	๕๕
	ชนิดไวไฟปานกลาง หรือชนิดไวไฟน้อย			๓๐
	ทุกชนิด	๑๒.๒	พื้นที่หน้าตัดระหว่างเขื่อนกันโฟมบนหลังคาถังถึงผนังถัง กรณีหลังคาลอยภายในทำด้วยเหล็ก	๒๐

(๒) ปริมาณสารละลายโฟมต้องเติมเต็มท่อโฟม โดยการคำนวณจากขนาดและความยาวรวมของท่อโฟม

(๓) ปริมาณสารละลายโพลีเมอร์ที่ใช้สำหรับฉีดเสริมเฉพาะจุดต้องมีอัตราการฉีดสารละลายโพลีเมอร์ไม่น้อยกว่า ๑๘๙ ลิตรต่อนาฬิกา จำนวนอุปกรณ์ฉีดสารละลายโพลีเมอร์และระยะเวลาในการฉีดสารละลายโพลีเมอร์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในตารางดังต่อไปนี้

ขนาดของถังเก็บน้ำมันกับจำนวนอุปกรณ์ฉีดสารละลายโพลีเมอร์

เส้นผ่าศูนย์กลางของถัง (เมตร)	จำนวนขั้นต่ำของอุปกรณ์ฉีดสารละลายโพลีเมอร์ (จุด)
ไม่เกิน ๑๙.๕๐	๑
เกิน ๑๙.๕๐ - ๓๖	๒
เกิน ๓๖	๓

ขนาดของถังเก็บน้ำมันกับระยะเวลาในการฉีดสารละลายโพลีเมอร์

เส้นผ่าศูนย์กลางของถัง (เมตร)	เวลาขั้นต่ำของการฉีดสารละลายโพลีเมอร์ (นาฬิกา)
ไม่เกิน ๑๐.๕๐	๑๐
เกิน ๑๐.๕๐ - ๒๘.๕๐	๒๐
เกิน ๒๘.๕๐	๓๐

(๔) สารละลายโพลีเมอร์ต้องมีคุณสมบัติเหมาะสมในการดับเพลิงตามชนิดของน้ำมัน

(๕) ปริมาณโพลีเมอร์เข้มข้นที่ต้องจัดเก็บให้คำนวณจากสารละลายโพลีเมอร์ตาม (๑) (๒)

และ (๓) ของถังที่ใช้ปริมาณโพลีเมอร์เข้มข้นสูงสุด

คลังน้ำมันที่มีปริมาณน้ำมันไม่เกิน ๑๒๐ ล้านลิตร ต้องมีการสำรองโพลีเมอร์เข้มข้นไว้อีกไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่า

คลังน้ำมันที่มีปริมาณน้ำมันเกิน ๑๒๐ ล้านลิตร และคลังน้ำมันไม่ว่าจะเก็บน้ำมันในปริมาณเท่าใดที่มีโรงกลั่นน้ำมันตั้งอยู่ติดกัน ต้องมีการสำรองโพลีเมอร์เข้มข้นไว้อีกไม่น้อยกว่าสามเท่า

(๖) การเก็บโพลีเมอร์เข้มข้นและอุปกรณ์ประกอบที่ใช้ในการดับเพลิง ให้จัดเก็บไว้โดยรอบบริเวณคลังน้ำมันในที่ที่สามารถมองเห็นและนำไปใช้งานได้โดยสะดวก และมีสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ตลอดเวลา

ข้อ ๔๙ คลังน้ำมันต้องจัดให้มีระบบจ่ายน้ำสำหรับดับเพลิงให้เพียงพอต่อการระงับอัคคีภัย ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้สำหรับฉีดสารละลายโพลีเมอร์ในข้อ ๔๘

(๒) ใช้เป็นน้ำหล่อเย็นโดยต้องมีปริมาณน้ำในอัตราไม่น้อยกว่า ๒ ลิตรต่อนาฬิกาต่อตารางเมตร เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒๐ นาที โดยการคิดคำนวณพื้นที่ของถังเก็บน้ำมันให้เป็นไปตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(ก) ถังเก็บน้ำมันที่มีโอกาสเกิดการใช้น้ำหล่อเย็น ให้คิดคำนวณพื้นที่ของผนังถังและหลังคาถัง และ

(ข) ถังเก็บน้ำมันอื่นที่ตั้งอยู่โดยรอบถังเก็บน้ำมันตาม (ก) ให้คิดเฉพาะพื้นที่ของผนังและหลังคาถังเก็บน้ำมันที่อยู่ในรัศมีหนึ่งเท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของถังตาม (ก) ในกรณีนี้

เป็นถังตามแนวตั้ง หรือหนึ่งเท่าของความยาวถังตาม (ก) ในกรณีที่เป็นถังตามแนวนอน ทั้งนี้ การวัดระยะให้วัดจากผนังถังตาม (ก)

(๓) ใช้เป็นน้ำดับเพลิงเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตาม (๑) และ (๒) โดยต้องมี ปริมาณน้ำในอัตราไม่น้อยกว่า ๑,๙๐๐ ลิตรต่อนาที เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ นาที การคำนวณอัตราการจ่ายน้ำตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณตาม (๑) (๒) และ (๓) รวมกัน จากสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นที่ทำให้เกิดปริมาณการใช้น้ำสูงสุด

ข้อ ๕๐ คลังน้ำมันต้องจัดให้มีแหล่งน้ำหรือที่เก็บน้ำ โดยแหล่งน้ำหรือที่เก็บน้ำนั้น ต้องมีปริมาณน้ำไม่น้อยกว่าปริมาณการใช้น้ำสูงสุดตามข้อ ๔๙ อยู่ตลอดเวลา

ข้อ ๕๑ ถังเก็บน้ำมันดังต่อไปนี้ ต้องติดตั้งระบบฉีดสารละลายโฟมและระบบ น้ำหล่อเย็นหรือหัวฉีดน้ำที่สามารถหล่อเย็นโดยรอบถัง และมีสภาพพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

(๑) ถังเก็บน้ำมันตามแนวตั้งที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ๖ เมตร ขึ้นไป และเก็บน้ำมันชนิดไวไฟมาก

(๒) ถังเก็บน้ำมันตามแนวตั้งที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ๖ เมตร ขึ้นไป และเก็บน้ำมันชนิดไวไฟปานกลางหรือชนิดไวไฟน้อย ยกเว้นน้ำมันหล่อลื่น และอยู่ในพื้นที่ที่อยู่อาศัย หนาแน่นมากหรือหนาแน่นปานกลางตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง แต่ในกรณีที่ประกาศเขตพื้นที่ ดังกล่าวในภายหลัง ให้ติดตั้งระบบฉีดสารละลายโฟมและระบบน้ำหล่อเย็นหรือหัวฉีดน้ำที่สามารถ หล่อเย็นโดยรอบถังโดยเร็ว

(๓) ถังเก็บน้ำมันที่ใช้เก็บน้ำมันชนิดไวไฟปานกลางหรือชนิดไวไฟน้อยที่อยู่ใน กลุ่มถังเก็บน้ำมันที่ใช้เก็บน้ำมันชนิดไวไฟมากตาม (๑)

ข้อ ๕๒ เครื่องสูบน้ำดับเพลิงต้องมีความดันและอัตราการไหลสอดคล้องกับปริมาณ การใช้สารละลายโฟม น้ำหล่อเย็น และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบในการดับเพลิงตามที่กำหนดใน ข้อ ๔๙ และต้องมีเครื่องสูบน้ำดับเพลิงที่ใช้เครื่องยนต์อย่างน้อยหนึ่งเครื่อง โดยมีท่อสำหรับสูบน้ำ จากแหล่งน้ำหรือที่เก็บน้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐๐ มิลลิเมตร โดยตำแหน่งการปิดเปิด ของเครื่องสูบน้ำดับเพลิงต้องอยู่ในตำแหน่งที่สามารถเข้าไปใช้งานได้โดยสะดวก และมีสภาพพร้อม ใช้งานได้ตลอดเวลา และจะต้องทำการตรวจสอบเครื่องสูบน้ำดับเพลิงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๕๓ เครื่องสูบน้ำดับเพลิงและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงต้องติดตั้งหรือ วางไว้ในตำแหน่งที่ห่างจากแท่นจ่ายน้ำมัน กลุ่มถังเก็บน้ำมัน และจุดรับหรือจ่ายน้ำมันไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร

ข้อ ๕๔ เครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งหรือน้ำยาดับเพลิง และน้ำยาโฟมเข้มข้น ต้องตรวจสอบคุณภาพโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และต้องจัดทำรายงานการตรวจสอบคุณภาพเก็บไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีเพื่อให้กรมธุรกิจพลังงานสามารถเรียกตรวจสอบได้

เครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งหรือน้ำยาดับเพลิง และน้ำยาโฟมเข้มข้น ต้องมีคุณภาพและปริมาณเพียงพอพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

ข้อ ๕๕ ท่อน้ำดับเพลิงและท่อโฟมให้ทาสีตลอดทั้งเส้น โดยท่อน้ำดับเพลิงให้ใช้สีแดง และท่อโฟมให้ใช้สีเหลือง

ข้อ ๕๖ คลังน้ำมันต้องจัดให้มีระบบสัญญาณเตือนภัยที่สามารถได้ยินหรือรับรู้ได้อย่างทั่วถึง โดยติดตั้งอุปกรณ์แจ้งเหตุไว้ใกล้แท่นจ่ายน้ำมัน กลุ่มถังเก็บน้ำมัน จุดรับน้ำมัน หรือจุดจ่ายน้ำมันไม่น้อยกว่าสองตำแหน่ง โดยต้องมีจำนวนที่เพียงพอต่อการรักษาความปลอดภัย และติดตั้งอุปกรณ์แจ้งเหตุในบริเวณอาคารสำนักงานหนึ่งตำแหน่ง หรือติดตั้งอุปกรณ์แจ้งเหตุตามที่กรมธุรกิจพลังงานกำหนด และต้องทดสอบระบบสัญญาณเตือนภัยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๕๗ ผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องจัดทำแผนระงับเหตุเพลิงไหม้ และมีการฝึกซ้อมแผนระงับเหตุเพลิงไหม้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คลังน้ำมันอยู่ในเขตท้องที่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และต้องจัดทำรายงานการฝึกซ้อมแผนระงับเหตุเพลิงไหม้เก็บไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีเพื่อให้กรมธุรกิจพลังงานสามารถเรียกตรวจสอบได้

คลังน้ำมันให้แสดงรายงานการประเมินความเสี่ยง โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๕๘ ผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องจัดทำขั้นตอนในการรับหรือจ่ายน้ำมันไว้ในบริเวณจุดรับน้ำมัน จุดจ่ายน้ำมัน และแท่นจ่ายน้ำมัน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๕๙ คลังน้ำมันที่ได้รับใบอนุญาตหรือได้รับความเห็นชอบแบบแปลนและแบบก่อสร้างตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ เว้นแต่

(๑) ถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ ระบบท่อและอุปกรณ์ หากไม่มีประวัติการทดสอบและตรวจสอบ หรือมีประวัติดังกล่าวแต่เกินสิบห้าปีนับถึงวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการทดสอบและตรวจสอบถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ ระบบท่อและอุปกรณ์ พร้อมทั้งให้ติดตั้งระบบอุปกรณ์เตือนภัยป้องกันน้ำมันล้นดังตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ภายในสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่มีประวัติการทดสอบและตรวจสอบไม่เกินสิบห้าปีนับถึงวันที่ กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการทดสอบและตรวจสอบถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ ระบบท่อและ อุปกรณ์ พร้อมทั้งให้ติดตั้งระบบอุปกรณ์เตือนภัยป้องกันน้ำมันล้นดังตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ ภายในสิบห้าปีนับแต่วันที่ได้ทำการทดสอบและตรวจสอบครั้งหลังสุด เว้นแต่ระยะเวลาที่ต้องทำการ ทดสอบและตรวจสอบดังกล่าวเหลือไม่ถึงสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการ ทดสอบและตรวจสอบภายในสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

(๒) การป้องกันและระงับอัคคีภัยตามหมวด ๖ ให้ดำเนินการปรับปรุงให้เป็น ไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ภายในสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ยกเว้นถังเก็บน้ำมัน ที่มีลักษณะตามข้อ ๕๑ ให้ดำเนินการปรับปรุงการป้องกันและระงับอัคคีภัยตามหมวด ๖ เมื่อต้องทำ การทดสอบและตรวจสอบถังเก็บน้ำมันขนาดใหญ่ตาม (๑)

(๓) ถังเก็บน้ำมันที่เก็บน้ำมันชนิดไวไฟน้อย ให้ทำการสร้างเขื่อน กำแพง หรือ ป่อเก็บกักน้ำมันมีความสูงไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ เมตร โดยรอบถังเก็บน้ำมันหรือกลุ่มถังเก็บน้ำมัน ภายในสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

(๔) ระบบท่อน้ำดับเพลิงและท่อโฟม ต้องปรับปรุงเกี่ยวกับสัญลักษณ์ของสี ให้เป็นไปตามข้อ ๕๕ ให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๖๐ คลังน้ำมันที่ได้รับใบอนุญาตอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หากมีการ รื้อถอนแล้วก่อสร้างถังเก็บน้ำมันขึ้นใหม่ในตำแหน่งเดิม โดยมีขนาดและปริมาณการเก็บน้ำมันไม่เกิน กว่าที่เคยได้รับใบอนุญาตไว้ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามหมวด ๒ และหมวด ๓ เฉพาะที่ เกี่ยวกับระยะปลอดภัย

ข้อ ๖๑ คลังน้ำมันที่ได้รับใบอนุญาตอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หากมีการ สร้างถังเก็บน้ำมันขึ้นใหม่ในเขตคลังน้ำมันดังกล่าวภายในสิบปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้มีระยะปลอดภัยภายนอกตามข้อ ๒๐ (๓) ได้ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

นายพงษ์ศักดิ์ รักตพงศ์ไพศาล
(นายพงษ์ศักดิ์ รักตพงศ์ไพศาล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน